

DENKEN & DROMEN

DENKEN & DROMEN

2017

Stichting Openbare Bibliotheken Emmen

Jaarverslag

de Bibliotheek

Emmen

Voorwoord

In het verslagjaar werd het proces van vernieuwing doorgezet om met name de maatschappelijke rol van de Bibliotheek meer invulling te geven. Dit zowel in de uitvoering, maar ook in de organisatie. Want het zijn de medewerkers die hier, samen met de opdrachtgevers en gebruikers invulling aan geven.

Ook de in 2012 verschenen visie, OBE in 2022, werd geëvalueerd. Uitvoerig werd er gesproken met de medewerkers, bestuur, politiek en andere partijen om te horen wat men van de Bibliotheek verwacht, nu en in de toekomst. Al deze gesprekken hebben geleid tot een geactualiseerd document dat verscheen in het begin van 2018.

Het bestuur van de Stichting Openbare Bibliotheken in de gemeente Emmen ging over naar een Raad van Toezicht-model en de directeursfunctie werd omgezet in de functie directeur-bestuurder.

Het verslag kent een andere opzet dan voorgaande jaren en volgt hiermee de functies zoals deze in de Wet Stelsel Openbare bibliotheken (WSOB) zijn omschreven. Bij elke functie wordt zichtbaar hoe er invulling is gegeven aan de mooie opdracht die de Bibliotheek in de Emmense samenleving heeft.

Concluderend kan ik zeggen dat 2017 een boeiend jaar was, waarin vooral veel in gang is gezet om een goede basis te leggen voor de toekomst.

Marchien Brons, directeur-bestuurder.

Inhoud

Voorwoord

Vijf wettelijke functies	5
1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie	5
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie	8
3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur	10
4. Organiseren van ontmoeting en debat	11
5. Laten kennismaken met kunst en cultuur	12
Bestuur en organisatie	14
Verslag Raad van Toezicht	16

CIJFERS

• Formatie	17
• Bedrijfsresultaten	17
- Gebruik	17
- Leden	18
- Collectie	18
- Uitleningen	19

Vijf wettelijke functies

De Wet stelsel openbare bibliotheken uit 2015 kent aan de bibliotheken vijf functies toe die nauw met elkaar samenhangen:

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie.
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie.
3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur.
4. Organiseren van ontmoeting en debat.
5. Laten kennismaken met kunst en cultuur.

De wet geeft daarbij veel ruimte voor een lokale invulling, natuurlijk in nauw overleg met de gemeente, de politiek, allerlei maatschappelijke instellingen en het publiek. In dit verslag wordt beschreven hoe deze functies in 2017 door de Bibliotheek zijn ingevuld.

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie

‘Voor iedereen toegankelijk’

De Bibliotheek is er voor iedereen. Daarom willen we onze activiteiten dichtbij de mensen aanbieden. Als basis zijn er vier bibliotheken, één in elk kwadrant van de gemeente: Klazienaveen voor De Blokken, Emmer-Compasuum voor De Monden, Nieuw-Amsterdam voor De Velden en Emmen voor De Stad. Aanvullend op deze vier bibliotheken zijn er servicepunten in verschillende wijken en kleinere dorpen. En verder rijden er twee bibliobussen, die vooral de leerlingen uit het basisonderwijs bedienen maar ook de inwoners van wijken en dorpen waar geen bibliotheekvoorziening is. En daarmee is er een fijnmazig netwerk van bibliotheekfuncties verspreid over onze hele gemeente.

1.1 Toegang tot (achtergrond)informatie

De Bibliotheek is een laagdrempelige ontmoetingsplek waar je leert, jezelf ontwikkelt, inspiratie opdoet en (onafhankelijke) informatie vindt.

De functies van de Bibliotheek worden verspreid door de gemeente ingevuld.

- Vanuit 4 bibliotheken, één in ieder kwadrant van de gemeente Emmen, worden activiteiten georganiseerd en collectie en andere producten aangeboden.
- Servicepunten en/of bibliobushaltes in alle wijken en dorpen waar geen Bibliotheek is
- Vaste en flexibele ophaal- en afgiftepunten
- Bezorgservice

Ondanks een lichte groei in de uitleningen van e-books daalde het totale aantal uitleningen met ca. 4 %. Hiermee werd de landelijke trend gevolgd. Het totale aantal bezoekers steeg echter. De Bibliotheek - en met name het leescafé in het centrum - werd steeds meer ontdekt door scholieren en ZZP-ers als fijne plek om te studeren en te werken. Ook steeg het totale aanbod aan activiteiten: elke week vonden er zo'n 15 verschillende activiteiten plaats, verspreid over de gemeente. Het aantal leden nam licht af, met 0.6 %. Met name de bibliobussen lieten een teruggang zien, terwijl het aantal leden van de bibliotheek in het centrum bibliotheek is gegroeid.

Emmen-De Stad (Centrale Bibliotheek)

In juni is het Programma van Eisen voor De Schatkamer van Emmen opgeleverd, een programma voor huisvesting van de Bibliotheek en de Kunstbeweging gezamenlijk. Dit Programma van Eisen vormt de basis voor een verkennend onderzoek naar de huidige locatie Noorderplein en andere mogelijke locaties waaronder de voormalige dierentuin, het Rensenpark. Dit onderzoek wordt door een onafhankelijk bureau uitgevoerd, in opdracht van de gemeente. De resultaten hiervan zijn nog niet bekend. Parallel hieraan liep de voorbereiding op een herinrichting, cq verhuizing door. Medewerkers bezochten andere bibliotheken om inspiratie op te doen.

In de Centrale Bibliotheek is meer ruimte gecreëerd voor de groeiende Kunstbeweging. Deze beschikt nu over vijf kantoorruimtes, ruim 200m²

De Volksuniversiteit heeft wegens opheffing de huur opgezegd. Intern kon daardoor het Taalpunt naar de begane grond verhuizen.

De openingstijden zijn met 6 uur verruimd. De Bibliotheek is daarmee elke dag om 10.00 uur open i.p.v. 11.00 uur, in totaal 46 fh uur per week. Ook een volgende uitbreiding van de tijden werd voorbereid: m.i.v. 1 januari 2018 is de Bibliotheek ook op maandagavond open en dat brengt het aantal openingsuren op 49 fh u per week.

Met de wijkagenten van Emmen Centrum is overleg geweest over de aanwezigheid en de bejegening van bibliotheekbezoekers die voor overlast zorgen. Afsproken is dat zij regelmatig een rondje door de Bibliotheek lopen. Ook zijn er n.a.v. dit gesprek een aantal adviezen en een protocol geformuleerd dat gevolgd zal worden door het aanbieden van weerbaarheidstrainingen voor het personeel.

Emmen-Emmerhout

Na zo'n tien jaar van intensieve voorbereiding, kon de Bibliotheek in Emmerhout eind augustus verhuizen naar het nieuwe Kindcentrum. Aan het begin van het schoolseizoen was de Bibliotheek klaar voor een nieuwe start. De belangrijkste functie van de Bibliotheek is die van Bibliotheek op school. Voor de ongeveer 600 kinderen van de scholen Kubus en Kristalla, en voor de Voorschool en de Kinderopvang is de Bibliotheek nu dagelijks beschikbaar.

Met de nieuwe start werd ook selfserviceapparatuur in gebruik genomen. De leerlingen waren hier onmiddellijk enthousiast over. Bij het lenen door leerlingen is een enthousiaste groep uitleenouders actief betrokken.

De Monden (Emmer-Compascuum en omstreken)

De gezamenlijke huisvesting in de MFA De Deel is een prettige locatie waarin veel mogelijkheden en kansen zijn. Hieraan wordt steeds meer invulling gegeven.

De Blokken (Klazienaveen en omstreken)

Door de locatie van de nieuwe Bibliotheek, buiten het winkelcentrum van Klazienaveen, nam het bezoek op zaterdag iets af. Echter, door meer activiteiten op zaterdag te organiseren, zowel voor kinderen als volwassenen, werd er ingezet op meer bezoekers, en met succes. De activiteiten werden goed bezocht. Ook wordt in het algemeen gekeken hoe de zichtbaarheid van de Bibliotheek vergroot kan worden.

De Velden (Nieuw-Amsterdam en omstreken)

Het vinden van een geschikte nieuwe locatie voor de Bibliotheek in Nieuw-Amsterdam is een langdurig proces. Er loopt een vervolg op het onderzoek naar de verbouwing van het zorgcentrum Oldersheem, waarbij het de bedoeling is hierin het dorps huis de Schalm, de Bibliotheek en een zorgpunt van de Tangenborgh groep onder te brengen. Helaas kwam het nog niet tot een besluit.

In goed overleg met de Dorpsraad en 't Aole Gemientehoes in Schoonebeek is de bibliobushalte op vrijdagavond komen te vervallen. Aangezien er meerdere activiteiten in 't Aole Gemientehoes plaatsvinden op de donderdagochtend heeft de Bibliotheek zich hier bij aangesloten. Op donderdagmorgen verzorgen de vrijwilligers het uitlenen. De aanwezigheid van de bibliobus op de dinsdagmiddag bij 't Aole Gemientehoes en bij de scholen in Schoonebeek bleef ongewijzigd.

Bibliobussen

Het gebruik van de bibliobushaltes is geanalyseerd. We zien met name een terugloop in gebruik van de avondvolwassenhaltes. In 2018 wordt dit opgepakt om te zien of hier verbetering mogelijk is of dat er alternatieven moeten worden geboden. Dit in overleg met de lokaal betrokkenen.

En verder

is er een inhoudelijke service die scholen adviseert en helpt bij het stimuleren van lezen en aanleren van informatievaardigheden. In een aantal middelbare scholen zijn mediatheken en ook via de basisscholen, peuterwerk en kinderopvang brengen we de Bibliotheek dichtbij mensen. Natuurlijk is er ook een bezorgservice.

1.2 Samenwerken met scholen, zorg- en andere instellingen

Mediatheken

Esdal College Boermarkeweg

Met de Bibliotheek op school ging de Bibliotheek Emmen en het Esdal College, locatie Boermarkeweg, een strategisch meerjarig samenwerkingsverband aan met ingang van het schooljaar 2017-2018. Doel is om resultaten te verbeteren op het gebied van leesvaardigheid, taalvaardigheid en mediawijsheid. Begin 2018 zal de samenwerkingsovereenkomst getekend worden door beide partijen.

Esdal College Oosterstraat

De mediatheek is heringericht, zodoende is de ruimte overzichtelijker geworden. De mediatheek biedt een ruim en actueel aanbod van titels. In de onderbouw is lezen verplicht in een tussenuur, de bovenbouw leerlingen lezen voor de 'lijst'. De mediathecarissen gaven aan de examenklassen een les over het zoeken naar betrouwbare informatie.

Esdal College Klazienaveen

De intensieve samenwerking tussen Bibliotheek en school werpt zijn vruchten af. Dankzij deze samenwerking is het leesvermogen van de leerlingen verbeterd. De school en Bibliotheek zitten in hetzelfde pand en dit werkt drempelverlagend voor zowel leerlingen als docenten. Deze intensieve samenwerking heeft ook geresulteerd in het Plusuur op de dinsdagmorgen. Kleine groepjes leerlingen werken, onder leiding van de mediathecaris, in de bibliotheek aan het programma Readytoread. Leesbevordering en informatievaardigheden staan hierbij centraal. Daarnaast werden er leesbevorderende activiteiten georganiseerd, maar ook les overstijgende projecten. De resultaten mogen er zijn, qua leesvermogen scoort deze locatie boven het landelijk gemiddelde.

Voor de docenten werd er onder meer een Loesje workshop – het schrijven van Loesje teksten - georganiseerd.

Hondsrug College

In samenwerking met docenten en leerlingen heeft de mediatheek een metamorfose ondergaan. In januari werd de 'nieuwe' mediatheek feestelijke geopend met behulp van leerlingen van Ondernemend leren.

In 2017 is een start gemaakt met een kwartaal-nieuwsbrief voor docenten.

Er werden veel projecten georganiseerd, ook vakoverstijgend zoals het project Tweede Wereldoorlog met een tentoonstelling en rollend materieel 'Keep them rolling', en het project Liefde & Relaties met daarbij een voorlichting Sextin door de mediathecaris. Ook de workshop 'robots maken' en de Week van de Poëzie met de dichter Ingmar Heytze waren succesvol.

Alle 20 brugklassen kwamen op bezoek in de mediatheek en ook werd het lesaanbod Mediawijsheid geïntroduceerd voor alle brugklassen. Deze lessen werden door docenten en de mediathecaris verzorgd.

AZC

De bewonersraad van het asielzoekerscentrum in Emmen, bestaande uit 8 afgevaardigden van hun achterban en 2 mensen van het COA, brachten een bezoek aan de Bibliotheek in het centrum. Naast een introductie en een

rondleiding lag de nadruk op de diensten en services die de Bibliotheek kan bieden aan de bewoners. Een voorbeeld hiervan is de gratis app PressReader, die 4300 kranten en tijdschriften uit 100 verschillende landen in 54 talen bevat. Op verzoek van de bewonersraad zijn er flyers in het Engels gemaakt, waarin de werking van PressReader uitgelegd wordt. Aan de bewonersraad zijn gratis proefabonnementen aangeboden.

Alle kleuters van het asielzoekerscentrum zijn met hun begeleiders, vaders en moeders op bezoek geweest in de Bibliotheek, voor een voorlees- en knutseluurtje. In 2 groepen werd er voorgelezen, geknutseld en gespeeld in de Bibliotheek, een geslaagde ochtend!

Onderzoek Studenten Stenden Economie

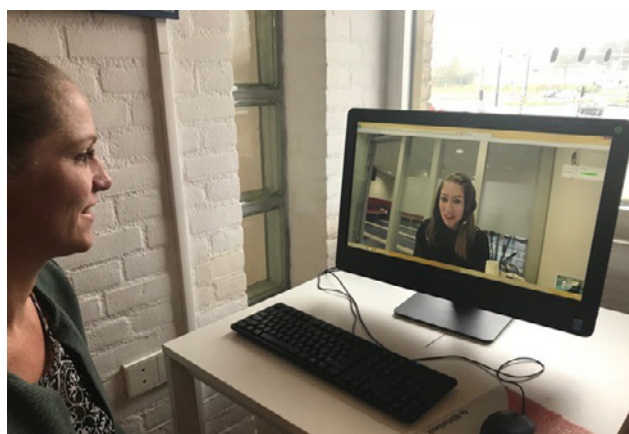
Een groep van 5 studenten Commerciële economie van de Stenden Hogeschool Emmen heeft een onderzoek gedaan in de Bibliotheek. Voor dit onderzoek zijn 25 enquêtes afgenomen met klanten en is er met 2 medewerkers een interview gehouden. Het onderzoek had als einddoel de kloven tussen bedrijf en consument/klant in kaart te brengen met een passend advies. Het onderzoek wordt in 2018 afgerond.

Project Esdal College: Day for change

Leerlingen van het Esdalcollege organiseerden een kerstknutselmiddag in de Bibliotheek. Voor het vak economie hadden de leerlingen de opdracht om een onderneming op te zetten, met inzet van een microkrediet, voor het goede doel: Day for Change. De projecten van Day for Change richten zich op het verbeteren van de financiële dienstverlening en educatie in ontwikkelingslanden. Dit jaar ging de opbrengst naar Senegal.

1.3 Loketfuncties, spreekuren en informatiepunt

Juridisch loket

Vanaf november is het Juridisch loket geopend. Hier kunnen burgers gratis juridisch advies krijgen via een skype-verbinding. Een team van ervaren juristen kan zo helpen zo bij geschillen en conflicten. Het Juridisch loket is een initiatief van de Rijksoverheid. De Bibliotheek Emmen is landelijk de eerste Bibliotheek die deze dienst aanbiedt.

1.4 Organiseren voorlichtingsbijeenkomsten, lezingen en workshops

Basisvaardigheden

De samenleving vraagt steeds meer eigen regie van mensen. Wie basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met (digitale) informatie en media onvoldoende

beheerst, komt aan de zijlijn te staan en haakt af. De Bibliotheek helpt dit te voorkomen met projecten die deze basisvaardigheden bevorderen.

Klik&Tik

Voor iedereen met geen of weinig kennis over het werken met de computer en internet organiseerden de Bibliotheken in Emmer Compascuum, Emmen Centrale en Klazienaveen inloopspreekuren. Klik&Tik is een oefenprogramma en een medewerker van de Bibliotheek stond wekelijks klaar om, waar nodig, te assisteren. Nog steeds is de belangstelling groeiende en is maatwerk de grootste kracht. Ruim 50 cursisten wisten elke week de weg te vinden naar de Bibliotheek.

Digisterker

Alles gaat digitaal, maar niet elke burger weet hoe je handig informatie kan vinden en hoe zaken aan te vragen. Daarom zijn er ook dit jaar weer volop cursussen 'Werken met de elektronische overheid' gegeven door ervaren bibliotheekmedewerkers. In vier dagdelen werden de deelnemers meegenomen en in hun eigen tempo leerden ze o.a. het aanvragen van een DigiD of het aanmaken van een account. Dit jaar hebben 50 cursisten tot hun tevredenheid de cursus gevolgd.

Faciliteren Belastingdienst

De belastingdienstverlening maakt deel uit van een convenant dat de Koninklijke Bibliotheek en de Belastingdienst hebben afgesloten. De Bibliotheek Emmen bood gratis toegang tot computers met internet en printfaciliteit om evt. online het belastingformulier in te vullen. Gekoppeld aan dit convenant werd de training Klik&Tik en Digisterker gratis aangeboden. De bibliotheekmedewerkers helpen nadrukkelijk niet mee met het invullen van de belastingpapieren, maar zijn faciliterend.

Gezondheidsvaardigheden

De cursus Gezondheidsvaardigheden is gericht op informatievaardigheden en gespreksvaardigheden rond het thema gezondheid. Het doel is deelnemers zich meer bewust te laten worden van welke rol ze zelf kunnen spelen ten aanzien van hun gezondheid. De pilot is gestart in Emmer-Compascuum en werd ondersteund door Biblionet Drenthe en Zorgbelang Drenthe. Tevens kan de cursus een rol spelen bij het motiveren van deelnemers om hun basisvaardigheden te ontwikkelen. Daarbij ligt de inbreng van Zorgbelang Drenthe met name bij gespreksvaardigheden en die van de bibliotheken bij informatievaardigheden.

Energiek 2017

In Klazienaveen en omgeving, werd een gezondheidsproject georganiseerd waarbij in verschillende sessies allerlei aspecten van de gezondheid aan bod kwamen. Samen met Icare, Sedna, de gemeente Emmen en enkele lokale ondernemers zijn 3 bijeenkomsten georganiseerd. De Bibliotheek droeg bij door de informatie te leveren die bij het gezondheidsstema aansloten.

Mediawijsheid Netwerk Experience

Wijs om kunnen gaan met media is voor iedereen een must, maar dat is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Er ontstaan nieuwe groepen kinderen die, om welke reden dan ook, de boot missen of niet gestimuleerd worden tot mediawijs mediagebruik. Daarom was het thema van de Mediawijsheid Netwerk Experience dit jaar: Digitale kloof – bruggen slaan met mediawijsheid. Twee mediathecarissen namen deel aan deze trainingsdag.

2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie

'Een leven lang leren'

De jeugd van 0-18 jaar ontwikkelt taalvaardigheid en digitale vaardigheid dankzij projecten die de Bibliotheek uitvoert binnen het onderwijs via de doorgaande leeslijn. Daarbij is de Bibliotheek partner in persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren.

Educatieve Dienst

Ook in 2017 was de Educatieve Dienst een partner van belang voor scholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Het aanbod is afgestemd op deze doelgroepen.

De Educatieve Dienst werkt vooral vraaggericht en om deze vraag te achterhalen bezocht ook dit jaar de accountmanager de basisscholen. Het merendeel van de bezochte scholen is zeer tevreden over de dienstverlening (aanbod van producten en diensten) en waardeert de inspanning om te achterhalen wat scholen wensen. Dit heeft ook in geresulteerd dat het aanbod in de aangepaste brochures is terug te vinden, en ook online. Na dit werkbezoek volgde regelmatig een nieuwe afspraak om bijvoorbeeld collecties te screenen, suggesties te geven voor aanvulling van de schoolcollectie en deelname aan de Monitor de Bibliotheek op school.

Gezien de ervaringen met het basisonderwijs is eind dit jaar ook besloten om dezelfde vraaggerichte werkwijze ook toe te passen bij de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Deze gesprekken krijgen een vervolg in 2018.

Sinds het schooljaar 2017 – 2018 brengt de Educatieve Dienst elk kwartaal een Nieuwsbrief uit met relevante informatie voor het basisonderwijs.

2.1 Dreumesuurtjes

Ondanks de onzekerheid van financiering werden ook de Dreumesuurtjes in 2017 voortgezet. Deze waardevolle uurtjes werden maandelijks uitgevoerd op negen locaties en op één locatie wekelijks. Doel is taalstimulering en leesbevordering én het verbeteren van interactie tussen ouder en kind. Hierbij wordt nauw samengewerkt met

de peuterspeelzalen/voorscholen, kinderdagverblijven, wijkverpleegkundigen en ouder- en kindzorg. Daarnaast werd in de wijk Delftlanden op verzoek van de stichting Peuterwerk dit jaar gestart met de maandelijkse uitvoering van dreumesuurtjes in de voorschool.

2.2 Leesbevordering

Bij de activiteiten van de Bibliotheek speelt leesbevordering een grote rol. Hoogtepunten uit het aanbod:

- **De Nationale Voorleesdagen**

Van 25 januari t/m 4 februari werd tijdens De Nationale Voorleesdagen het voorlezen aan kinderen, die zelf nog niet kunnen lezen, gepromoot. Centraal dit jaar stond het prentenboek *De kleine walvis* geschreven door Benji Davies. De aftrap bestond uit het Nationale Voorleesontbijt in de Bibliotheek Emmen met peuters van de voorschool OBS Angelslo. Locoburgemeester Bouke Arends las voor uit het bekroonde boek.

De Bibliotheek zorgde weer voor een uitgebreid leesbevorderingsproject gekoppeld aan een ledenwerfactie voor alle peuterspeelzalen, voorscholen en kinderdagverblijven in de gemeente Emmen. Er was een hoge score voor wat betreft de deelname: 25 peuterspeelzalen / voorscholen en 18 kinderdagverblijven deden mee. Op initiatief van de Bibliotheek werd de peutervoorstelling *Wi Wa Walvis* speciaal ontwikkeld door Frouke van Zomeren van poppentheater De Kleine Zon. Voorafgaand aan de serie voorstellingen kwamen vele pedagogisch medewerkers naar de informatieavond. Zij genoten van de try-out voorstelling en gaven feedback aan de poppenspeelster. Extra aandacht was er voor de inzet van digitale prentenboeken.

- **Kinderboekenweek**

De Kinderboekenweek blijft een fenomeen dat niet is weg te denken binnen het kader van leesbevordering- en promotie. Het thema 'Griezel, gruwelijk eng!' stond dit jaar centraal. Samen met de Kunstbeweging konden basisscholen zich aanmelden voor een workshop griezelfilm maken, spooktheater, gruweldans of een eigen griezelverhaal illustreren. Voor de groepen 5 t/m 8 werden meer dan 65 workshops gegeven. Voor de jongere doelgroep was er of de voorstelling van *Jinky's MikMak* of een meespeelvoorstelling van theater Ithaka. De belangstelling was overweldigend. Voor leerkrachten werd er een inspiratieavond georganiseerd. Atelier Abel gaf handvatten om met het thema aan de slag te gaan in de groepen.

- **Voorleeswedstrijd**

Dit jaar hebben 29 schoolwinnaars zich aangemeld voor de regionale ronde in gemeente Emmen. Drie voorrondes en één finaleronde verder was de winnaar bekend: Raoul Schaapman van obs De Vlinder. Hij mocht Emmen vertegenwoordigen bij de Drentse finale in Assen en won! In de landelijke finale van De Nationale Voorleeswedstrijd greep Raoul net naast de overwinning.

- **Leesvirus**

Leesvirus is een leesbevorderingsproject voor basisschoolleerlingen uit groep 5 en 6. Kinderen lezen de boeken, delen hun mening, wisselen leeservaringen uit en doen mee aan de quiz. Aan de feestelijke afsluiting in de Bibliotheek in Emmen centrum werd deelgenomen door de groepen 5/6 van 10 verschillende scholen. Ook in de andere gebieden waren de Leesvirusfeesten een succes.

- **Schrijver of illustrator in de klas**

Het uitnodigen van een auteur of illustrator in de klas werkt echt leesbevorderend. Na zo'n ontmoeting met een schrijver, die alles over zijn boeken vertelt, vragen de kinderen nog heel lang naar zijn boeken. Scholen hebben gretig gebruik van gemaakt van dit aanbod: maar liefst 76 groepen kregen een schrijver, illustrator of striptekenaar – 1 van de 12 - op bezoek.

- **Schrijversbezoek Anna Woltz**

De winnares van de Gouden Griffel 2016, bracht een bezoek aan het Esdal- en Hondsrug College voor leerlingen uit de brugklas. De mediatheek was verantwoordelijk voor de ontwikkeling van lesmateriaal dat de docenten konden gebruiken om de leerlingen voor te bereiden op het bezoek. Medewerkers van Zo!34 (voormalig RTV Emmen) hebben opnames gemaakt en Anna Woltz geïnterviewd. Het verslag daarvan is op de sociale media te vinden.

- **Klassenbezoeken**

In alle vestigingen kwamen groepen op bezoek om kennis te maken met de Bibliotheek. Tijdens zo'n bezoek wordt op een speelse manier uitgelegd hoe ze in de Bibliotheek kunnen zoeken. Ook komen in sommige bibliotheken de groepen klassikaal naar de Bibliotheek om te lenen.

- **Read2Me**

Op het Esdalcollege aan de Boermarkeweg

vond in maart de finale plaats van Read2Me, de voorleeswedstrijd voor brugklasleerlingen. Uiteindelijk werd Carmen Steenbergen uitgeroepen tot Voorleeskampioen en mocht door naar de provinciale finale in Assen. Mediathecaris Lidy Swieters nam ook dit jaar vanuit de Bibliotheek Emmen de organisatie voor haar rekening.

2.3 Taalpunten

Eén op de negen Nederlanders is laaggeletterd. En in de gemeente Emmen wordt dit nog hoger ingeschat: één op de zes inwoners vanaf 18 jaar. In Drenthe hebben meer dan 50.000 inwoners moeite met lezen, schrijven en digitale vaardigheden. Met het project 'Emmen Telt mee met Taal' wil Bibliotheek Emmen in samenwerking met andere organisaties deze problematiek bestrijden. Hierbij spelen de taalpunten in de Bibliotheken een belangrijke rol.

- De taalpuntcoördinator was ook in 2017 de 'spin in het web' tussen vrijwilligers, deelnemers, organisaties en aanbod. Na haar vertrek in november werd de werving in gang gezet voor een nieuwe taalpuntcoördinator.
- Voor het RTL programma LifestyleXperience werden er opnames gemaakt in het Taalpunt Klazienaveen. Er werd uitgebreid verteld over de mogelijkheden die Taalpunten bieden.
- Op uitnodiging van burgemeester Eric van Oosterhout heeft de Nationale Ombudsman Reinier van Zutphen een bezoek gebracht aan het taalpunt in de Bibliotheek Emmen. Hij heeft zich uitvoerig laten voorlichten en volgde een lesje lezen voor vrouwen die Nederlands als tweede taal hebben. De ombudsman was onder de indruk van de manier waarop we in Emmen aan laaggeletterdheid werken.

In november werd het derde taalpunt geopend in Nieuw Amsterdam, elke eerste donderdag van de maand zijn taalvrijwilligers aanwezig om vragen te beantwoorden.

- De taalpuntcoördinator heeft meerdere trainingen gegeven voor ongeveer 60 aankomende taalvrijwilligers. Deze training bestaat uit 4 dagdelen en werd afgesloten met een certificaat en een bloemetje. Deze taalvrijwilligers kunnen nu mensen die moeite hebben met lezen en schrijven ondersteunen. Ook medewerkers van de Bibliotheek die Digivaardigheidscursussen geven, volgden de basistraining van Taal voor het Leven. De matching tussen vrijwilligers en deelnemers gaat het hele jaar door en is en blijft maatwerk.
- Gedurende het 'traject' tussen taalvrijwilliger en deelnemer biedt een proefabonnement van de

Bibliotheek vele mogelijkheden. In nauw overleg gaat de taalvrijwilliger, samen met de deelnemer, deze service afsluiten. De deelnemer leert zo zelf ook verantwoordelijkheid te nemen voor de geleende materialen.

- Er zijn evaluaties geweest met de kernpartners, waarbij een nadere visie op samenwerking en aanpak is ontwikkeld. Het is een leerproces waarbij vooral de huidige financiering uit alleen WEB-gelden problematisch bleek. Dit geeft teveel beperkende criteria en administratieve rompslomp.

3.4 Bevorderen geletterdheid

Week van de Alfabetisering

Tijdens de Week van de Alfabetisering - georganiseerd door de Stichting Lezen & Schrijven - werd laaggeletterdheid wederom op de kaart gezet. In het kader daarvan is in september een taalwandeling georganiseerd waarbij de burgemeester, samen met deelnemers, wandelde langs kunst- en historische objecten. Medewerker Gerrie van der Veen vertelde een en ander over de historie van de desbetreffende locaties.

Daarnaast werd het startschot gegeven voor de oprichting van de meeleesclubs door burgemeester Eric van Oosterhout. Dit biedt inwoners die moeite hebben met lezen een mooie kans om gezamenlijk makkelijk leesbare boeken te lezen en ervaringen uit te wisselen. Tijdens deze bijeenkomst waren schrijvers van het boekje Lokale Liefde aanwezig om vragen te beantwoorden. De 3 gestarte meeleesclubs zijn een initiatief van het taalpunt en de Bibliotheek.

Straatcampagne

Om het thema Laaggeletterdheid op de agenda te houden was de taalpuntcoördinator, samen met taalvrijwilligers, actief op festivals, markten, braderieën etc.

3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur

'Alles begint bij lezen'

3.1 Collectie die aansluit bij de vraag

Collectie

De collectie bladmuziek die in de Bibliotheek Emmen was ondergebracht, is opgeheven en verkocht. Hiertoe is besloten omdat de collectie een erg kleine gebruikersgroep had en het een relatief dure collectie was. Daar kwam bij dat de leverancier van bladmuziek is gestopt en er geen aanvaardbaar alternatief is gevonden. Bladmuziek is nog wel via landelijke kanalen aan te vragen.

De collectieomvang is door opheffing van de bladmuziek iets gedaald, maar verder stabiel gebleven.

Muziekweb

In de Centrale Bibliotheek zijn muziekluisterplekken gecreëerd van Muziekweb. Daarvoor zijn twee touchscreens geplaatst. De catalogus biedt ruim 6 miljoen tracks die gratis te beluisteren zijn.

3.2 Doorgaande leeslijn

Dienstverlening aan scholen en instellingen

De website <https://emmen.doorgaandeleeslijn.nl> is vorig jaar gelanceerd en werd dit jaar uitgebreid met een webshop waar basisscholen collecties kunnen bestellen en zich aanmelden voor leesbevorderingsactiviteiten. De instellingen waarderen het zeer dat er naast een online mogelijkheid ook nog een verkorte fysieke brochure op de mat valt.

Voor het dienstverleningspakket betalen de scholen en andere instellingen. Hiervoor wordt o.a. inhoudelijk advies verleend over schoolcollecties, de Monitor en SchoolWise en kunnen collecties worden aangevraagd. Vele collecties zijn maatwerk: dat geldt zowel voor de onderbouw als de basisscholen.

In 2017 zijn er 1.442 collecties samengesteld: deze vonden hun weg richting de basisscholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.

BoekStart

Uit onderzoek blijkt dat voorlezen aan baby's loont. Kinderen van ouders die hun baby's voorlezen scoren hoger op taal. Al na 15 maanden zijn er positieve effecten op de woordenschat. Boekstart speelt hierop in. Bij de aangifte van het kindje ontvangen de ouders een BoekStart-bon. Hiermee kunnen ze in de Bibliotheek hun kind gratis inschrijven en het BoekStartkoffertje ophalen, gevuld met voorleesboekjes, een cd met kinderliedjes en informatie over voorlezen.

Boekstart in de kinderopvang

BoekStart in de kinderopvang is een uitbreiding van BoekStart om kinderen van 0-4 jaar, hun ouders en pedagogisch medewerkers intensief met boeken en lezen in aanraking te brengen via de kinderopvang. De Bibliotheek ondersteunt met een aantrekkelijke (voor) leesplek in de kinderopvang, een collectie geschikte boekjes, deskundigheidsbevordering van pedagogisch medewerkers, betrekken van ouders, een voorleesplan en samenwerking in een leesbevorderingsnetwerk.

Ook worden de drie educatieve interactievaardigheden van de pedagogisch medewerkers versterkt: tijdens het (interactief) voorlezen zet je kinderen aan tot nadenken, leg je dingen uit en laat je kinderen op elkaar reageren. In december 2017 is besloten om in 2018 te starten met 6 voorscholen van Stichting Peuterwerk. Met dit programma is ook direct de link gelegd met laaggeletterdheid; door kinderen op jonge leeftijd in aanraking te brengen met boeken, ontwikkelen ze een voorsprong op school waar ze hun hele leven voordeel van hebben.

4. Organiseren van ontmoeting en debat

‘Deelname samenleving’

Nightwalk

De eerste editie van de Nightwalk Emmen was op vrijdag 22 september. De wandeling ging door onder meer het centrum van Emmen en had een lengte van ongeveer 7,5 kilometer.

De Bibliotheek was onderdeel van de route. De 1200 deelnemers konden, voordat ze de Bibliotheek door de achteringang binnen kwamen, een scene beleven uit Romeo en Julia die op het balkon werd uitgevoerd. Daarna wandelden ze door een met waxinelichtjes en prentenboekfiguren verlichte Bibliotheek, terwijl er ‘light verse’ werd voorgedragen door Eddy Zinnemers. Dit als voorproefje van de open Nederlandse kampioenschappen Light Verse die in Emmen werd gehouden in oktober. Een prachtige avond!

De Grootste Gehaakte Deken ter Wereld

De bibliotheken in Emmen zijn ‘aangehaakt’ bij het project: ‘De Grootste Gehaakte Deken ter wereld’. Dit project, in het kader van Leeuwarden, culturele hoofdstad van Europa, heeft als doel de wereld te laten zien wat “Mienskip” (Fries voor gemeenschapszin) is, door de allergrootste gehaakte deken van de wereld neer te leggen. Het doel om verbinding tussen mensen mogelijk te maken past bij de ontmoetingsfunctie van de Bibliotheek. In verschillende bibliotheken zijn haakclubs gestart, die inmiddels al veel dekens hebben gemaakt. Ook in de Zuidermarke is een haakgroep gestart. In het voorjaar van 2018 gaan de Emmense dekens naar Leeuwarden. Zo laat Nederland de wereld zien dat je met een kleine bijdrage door samen te werken tot iets groots in staat bent. Daarna worden de dekens geschonken aan goede doelen.

Nationale Voorleeslunch in Zuidermarke

Op de Nationale Ouderendag vond de vijfde editie plaats van de Nationale Voorleeslunch. Bekende en onbekende Nederlanders lazen die dag voor aan ouderen door het hele land. De Voorleeslunch werd georganiseerd door de Leescoalitie in samenwerking met Bibliotheken en verzorgingstehuizen.

Voorlezen kan een rol spelen in het doorbreken van het isolement waarin sommige ouderen verkeren. Het voorlezen van een mooi verhaal of gedicht geeft ontspanning en is vaak een aanleiding om met elkaar te praten of herinneringen op te halen. Ook kunnen sommige ouderen door een visuele beperking niet (makkelijk) meer zelf lezen. Door voorgelezen te worden kunnen ze toch genieten van verhalen.

Bibliotheekleider Anneke Heidemans en collega/muzikant Gerrie van der Veen waren op bezoek bij de Zuidermarke. Het programma bestond uit voorlezen en liedjes zingen.

Social Sofa Drenthe

Bij de ingang van de Bibliotheek in Klazienaveen staat sinds december een bijzonder, met mozaïek ingelegd bankje. Dit betonnen bankje staat symbool voor verbinding tussen bewoners en leefbaarheid in het dorp. Het is de prijs voor het meest innovatieve bibliotheekproject in Drenthe. Bibliotheek Klazienaveen won deze wedstrijd met het project ‘digitaal prentenboek’, dat samen met leerlingen van het Esdal College en een kinderdagverblijf werd vervaardigd. Bij dat project stonden leesbevordering en informatievaardigheden voorop. Wethouder Robert Kleine van Emmen, gedeputeerde Cees Bijl en directeur Thijs Torremans van Biblionet Drenthe onthulden het bankje.

Ouder & Kind Café

Samen met preventie jeugdwerkers van Sedna is in Klazienaveen gestart met het Ouder & Kind Café in de Bibliotheek. Ouders en andere verzorgenden kunnen dan terecht met vragen omtrent de opvoeding van kinderen.

4.1 Discussieplatform rond maatschappelijke thema's

Regenboogweek

In aansluiting op de Regenboogweek werd aandacht geschonken aan de acceptatie van LHBT. Er werd een korte film vertoond en een debat over gevoerd.

Lezing autisme

De lezing van Eric van Gils over autisme was een groot succes. Vele ouders, leerkrachten en pedagogisch medewerkers vonden de weg naar de Bibliotheek.

4.2 Debatten voor jong en oud

Nederland Leest

De actie Nederland Leest is bedoeld om een maatschappelijk debat uit te lokken rond een bepaald thema. Het thema was dit jaar 'Robotica'.

Tijdens de landelijke actie Nederland Leest ontvingen klanten van de Bibliotheek het boek *Ik, robot* van Isaac Asimov.

Er was ook een juniorcampagne waarbij het spannende boek *Cyberboy* van Tanja de Jonge centraal stond. In dit boek werd een kind met een arm of beenprothese gezocht, die het gezicht moest worden voor deze campagne. Dit werd Guido Sibering uit Emmen vanwege zijn linker 3D 'robot' hand. Guido reikte het eerste exemplaar van het boek *Cyberboy* uit aan een jeugdige bezoeker van de Bibliotheek.

4.3 Stimuleren democratische samenleving

Schrijfmarathon Amnesty

Burgemeester Eric van Oosterhout gaf het startschot voor de schrijfmarathon van Amnesty International op de Internationale Dag van de Rechten van de Mens, in de Bibliotheek in het centrum. Hiermee vestigde Amnesty International wereldwijd de aandacht op mensen die hulp nodig hebben.

Vrijheidslezing

In aanloop naar en tijdens de viering van 5 mei werden er in 10 provincies in Nederland Vrijheidscolleges georganiseerd. Zo ook in de provincie Drenthe, waar in de bibliotheken van Assen, Emmen en Hogeveen en op het Bevrijdingsfestival in Assen lezingen gehouden werden door bekende opiniemakers met als thema 'de fundamenten van de democratie'.

Op dinsdag 2 mei was Dolf Jansen te gast in de Bibliotheek aan het Noorderplein. Hij hield op zijn eigen wijze een

vrijheidscollege over de 'fundamenten van de democratie' het publiek een spiegel voor van zijn perceptie van de wereld. Met als terugkerend thema 'hoop'. Hoop op een betere wereld, hoop op leven, op overleven en hoop dat de preek niet te lang zal duren.

Na de pauze nam de Jongeren Advies Raad van Emmen (JAR) het stokje van Dolf Jansen over en organiseerde een kort debat over een aantal stellingen. Voor dit doel had de JAR een aantal jongeren op de stadsvloer van Emmen geïnterviewd. Bij dit debat werden de luisteraars in de zaal zeer actief betrokken.

4.4 Organiseren van uiteenlopende kleine en grote activiteiten

Alles Kids festival

De Bibliotheek was in juni deelnemer van het Alles Kids festival. Rond de feestelijk versierde bibliotheektent werd er voorgelezen, geknutseld en gezongen. Een geslaagde activiteit, die heel goed werd bezocht.

Activiteit Pedagogisch leefklimaat Bargeres

In juni werden in wijk Bargeres allerlei activiteiten georganiseerd voor peuters, kleuters en hun ouders/verzorgers. De peuter & kleutermaand werd georganiseerd door de Bibliotheek, samen met Buurtsportcoaches, Brede school, Kinderopvang, Peuterspeelzaal, Centrum Jeugd en Gezin, Icare en Sedna.

Kinderactiviteiten op zondag

Gedurende de winterperiode was de Bibliotheek aan het Noorderplein op zondag geopend. Elke eerste zondag van de maand werd er een voorstelling voor kinderen gepland. Er werden diverse activiteiten aangeboden waarbij vooral de taalworkshop 'De krokofant en de pandabil' van Atelier Helios en een kookworkshop voor kinderen, in het kader van de Kookboekenweek, erg in de smaak vielen.

Zomerworkshops

In de zomervakantie zijn er workshops georganiseerd – foamstempels maken en stopmotion animatie - voor kinderen die niet op vakantie gaan. De kosten van deze workshops konden ook betaald worden uit de participatiewebshop, waardoor deelnemen toegankelijk was voor alle kinderen.

Historische lezingen voor senioren

De lezing over de Stolpersteine door Klaas Hoogenboezem in de Bibliotheek Emmer-Compascuum trok een twintigtal mensen die het interessant en fijn vonden om anderen te ontmoeten.

Ook in Nieuw-Amsterdam was een lezing over de Stolpersteine en 2 koffieochtenden waar een film over

oud Nieuw-Amsterdam werd vertoond. Ook nu bleek weer dat er veel belangstelling is voor lokale historische onderwerpen

Lezingen in Klazienaveen

In de Bibliotheek Klazienaveen waren er o.a. de lezingen Pelgrimage naar Rome, Rouw en verlies en Vervening van het landschap, de hydrologie van het Bargerveen.

Muziekmiddag voor senioren

In Emmer-Compascuum was er een muziekmiddag voor senioren, een lichtvoetigere activiteit waar 25 mensen op afkwamen die genoten van de muziek, de toneelstukjes en beelden uit de tijd waarin de liedjes werden gezongen of gemaakt. Hier werd letterlijk gezegd dat het zo fijn was om nieuwe mensen te leren kennen.

Peuterpuberbrein

Een thema-avond over het peuterpuberteit in Nieuw-Amsterdam, gericht op een jongere doelgroep volwassenen, werd goed bezocht.

5. Laten kennismaken met kunst en cultuur

'Creëren en inspireren'

5.1 Podium voor jong en oud (lokaal) talent

Cultuurprijs

Ook dit jaar organiseerde de Bibliotheek Emmen, op verzoek van de gemeente, de verkiezing rond de Cultuurprijs Emmen. In 2017 was dit de aanmoedigingsprijs die ging naar singer-songwriter Isa Zwart.

Kunstproject Zandpol/Nieuw-Amsterdam

In opdracht van het project Gekleurd Grijs heeft beeldend kunstenaar Yanthe van Nek een kunstproject opgezet in de regio Zandpol/Nieuw-Amsterdam. Voor haar project maakte zij gebruik van de bibliobus. Op zoek naar ontmoetingen, verhalen en gesprekken is zij naar woon- en zorgcentrum Oldersheem gegaan, waar ze aanschoof bij een workshop bloemschikken. Hier werden levendige gesprekken gevoerd over de aanstaande verkiezingen en persoonlijke gebeurtenissen uit het leven van de ouderen.

Een dag op pad met de bibliobus moet de kunstenaar meer verhalen brengen, zodat zij langzaam kan toewerken naar een presentatie. Het project en een boekje werd als eerste tentoongesteld bij Oldersheem, waar de bibliobus ook van de partij was.

Dikke dames

In Klazienaveen werden er door 15 dames 'dikke dames' gemaakt tijdens de workshops van kunstenaar Brigitta van Hilst.

Muziek

In Emmen waren er Open Podia waar muzikanten, maar ook dichters en andere kunstenaars zich kunnen presenteren. Ook werd er deelgenomen aan de Popronde 2017. Het optreden van Bluesband B.J. Hegen trok zoveel publiek dat we veel liefhebbers moesten teleurstellen.

5.2 Cultuureducatie in samenwerking met culturele organisaties

UITmarkt Emmen

Voor de organisatie van de jaarlijkse UITmarkt werd een Stichting in het leven geroepen waarin de Kunstbeweging en de Bibliotheek deelnemen. Er werd een omvangrijk programma samengesteld, waarin amateurkunst en professionele artiesten aan bod komen. Helaas gooide het slechte weer flink roet in het eten: het zaterdagprogramma werd noodgedwongen gecancelled.

De avondprogramma's op vrijdag en zaterdag, met optredens van o.a. het Noordpoolorkest, Ellen ten Damme en Jeangu Macrooy konden wel doorgang vinden, al was de temperatuur niet aangenaam.

Oktobermaand Kindermaand

Oktobermaand Kindermaand betekent een maand lang genieten van kunst en cultuur zonder kosten.

Musea, theaters, muziek- en dansscholen, ateliers, bibliotheken, borgen, kerken en molens openen in de weekenden van oktober gratis hun deuren voor alle kinderen van 4 t/m 12 jaar.

In de Bibliotheek aan het Noorderplein werd de poppenkastvoorstelling Bang mannetje gespeeld door Jinky Beijl, voor een uitverkochte zaal.

Kunstontmoetingsdag

In september vond de jaarlijkse Kunstontmoetingsdag plaats. Deze dag werd georganiseerd voor leerlingen uit het 4e leerjaar van havo en atheneum en vormde de aftrap voor het vak CKV (culturele en kunstzinnige vorming). Tijdens deze Kunstontmoetingsdag bezochten leerlingen van het Esdal-, Hondsrug-, Terra- en Carmel College meerdere culturele instellingen. In de bibliotheek was er een optreden van de schrijver voor jongeren, Khalid Boudou. In zijn boeken beschrijft hij het leven van Marokkaanse jongeren in Nederland. Ruim 400 leerlingen waren aanwezig bij zijn optreden.

5.3 Erfgoed

Sport en onderwijs

In samenwerking met de Historische Vereniging Klazienaveen zijn twee thema-avonden georganiseerd rond het thema sport en onderwijs. De belangstelling was bijzonder groot, 150 à 200 bezoekers per avond. Doordat de aula van het Esdalcollege kan worden ingezet vormt dit geen probleem.

Historische café's

Door de Historische Vereniging Zuidoost-Drenthe en de bibliotheek waren er weer een aantal 'historische café's', waar diverse thema's centraal stonden.

Met o.m. het Erfgoednetwerk Emmen en de Kunstbeweging werd nader onderzocht hoe het Emmense culturele erfgoed digitaal kan worden vastgelegd. Dit wordt in 2018 voortgezet.

6. Bestuur en organisatie

6.1 Bestuur / Raad van Toezicht

Het bestuur werd omgevormd naar een Raad van Toezicht en de directeursfunctie naar een directeur-bestuurder. Hiervoor zijn nieuwe statuten opgesteld en bekrachtigd. Er zijn geen wijzigingen in de samenstelling van de Raad van Toezicht. Wel werd er gesproken over het profiel van de leden, met als doel zo de diverse deskundigheidsgebieden vertegenwoordigd te krijgen. In 2018 treden er twee leden reglementair af en de werving werd voorbereid.

Onderwerpen die in de Raad van Toezicht aan de orde kwamen waren o.a. huisvesting van de Bibliotheek in het centrum en in Nieuw-Amsterdam, het vrijwilligersbeleid, beleidsvisie 2018 – 2022, de beleidscyclus, personeelsbeleid en financiën (begroting, jaarrekening, invulling controllersfunctie).

Er waren zeven reguliere vergaderingen en de raad bracht een werkbezoek aan de Bibliotheek in Assen.

6.2 Provincie

Innovatieagenda

Onder leiding van procesbegeleider Hans Veen kwam er een Provinciale Innovatieagenda tot stand. De provincie heeft hiervoor deels extra gelden beschikbaar gesteld en deels komt dit uit de exploitatie van Biblionet Drenthe. Over deze financiering heeft veel discussie plaatsgevonden, maar uiteindelijk werd er overeenstemming bereikt.

Innovatiethema's zijn o.a. Informeel leren, Erfgoed, Letter voor letter, Deltaplan basisvaardigheden en Agenda van de burger.

Financiën

De provincie heeft besloten een extra injectie aan het bibliotheekwerk te verstrekken. Het doel hiervan is vooral om het bibliotheekwerk toegankelijk te houden (spreiding van voorzieningen) en innovatie.

Voor Emmen betekent dit dat er over een periode van 6 jaar, 2017 – 2022, een éénmalig bedrag beschikbaar komt van € 500.000.

De gemeente Emmen heeft verzocht om een bestedingsplan. Dit zal in 2018 nader worden uitgewerkt.

6.3 Gemeente

Visie en financiën

De directeur gaf op uitnodiging een presentatie van het Emmense bibliotheekbeleid voor het voltallige college van B & W. Dit bleek voor enkele wethouders zeer verhelderend en werd het duidelijk dat de Bibliotheek veel meer is dan het uitlenen van boeken.

Na jaren van bezuinigen werd er besloten om voor 2017 weer een beperkte index toe te passen. Het subsidiebedrag van 2016 werd met 1 % verhoogd.

Cultuurnota 'Van Goede Grond'

De gemeente Emmen stelde een nieuwe cultuurnota vast voor de periode 2018 – 2021, waarin de Bibliotheek Emmen als grote professionele instelling wordt gerekend tot de culturele infrastructuur.

Door een sterke infrastructuur, divers en zichtbaar, wordt het culturele aanbod sterker en meer divers en worden inwoners aangemoedigd cultuur te maken of mee te maken. Een divers cultureel aanbod draagt bij aan een goed vestigingsklimaat en aan de economie van Emmen. Ook cultuureducatie wordt een belangrijke rol toegedacht.

Politieke partijen

Met 9 van de 10 politieke partijen die in de raad vertegenwoordigd waren, vonden er gesprekken plaats over de rol van de Bibliotheek in de samenleving en wat de verwachtingen zijn. Deze gesprekken bleken over en weer heel zinvol. Deze input wordt mede gebruikt bij de

ontwikkeling van een geactualiseerd visiedocument voor de periode 2018 – 2022.

Wethouder Bouke Durk Wilms

Er werd geschokt gereageerd op het overlijden van cultuurwethouder Bouke Durk Wilms. De indrukwekkende afscheidsbijeenkomst in het Atlas Theater werd ook door vertegenwoordigers van de Bibliotheek bijgewoond. De culturele organisaties verzorgden een gezamenlijke rouwadvertentie.

6.4 Personeel en organisatie

Formatie

Na jaren zagen we weer groei in de betaalde formatie: een halve fte. Hiermee wordt tevens de verjonging ingezet. Dit is zeker nodig in de organisatie waar overwegend oudere medewerkers in dienst zijn. Daarbij werd ook het besluit genomen om te gaan 'voorsorteren' in medewerkers vanwege het feit dat er in de komende 5 jaar 8 ervaren medewerkers gaan vertrekken op basis van leeftijd.

Enkele tijdelijke contracten zijn omgezet in contracten voor onbepaalde tijd.

Organisatieontwikkeling

Om de organisatie verder te versterken, werd een beleidsmedewerker aangesteld. Door het vertrek van een medewerker werden de P & O-taken anders ingericht en deels uitbesteed.

Onder de huidige medewerkers is de belangstelling geïnventariseerd voor nieuwe taken, voortvloeiend uit de veranderde functie van de Bibliotheek (o.a. digitale vaardigheden, culturele en sociale activiteiten). De belangstelling bleek niet erg groot maar de organisatieverandering wordt geleidelijk aan doorgezet.

Ontwikkeling medewerkers

Door de medewerkers werden ook dit jaar diverse studiedagen bezocht en scholingstrajecten gevolgd, zoals de leergang Consulent Basisvaardigheden, MBO-modules bibliothecaris, leesconsulentschap, BHV en Taskforce gemeente raadsverkiezingen.

De mediathecaris van het Hondsrug College volgde de onderwijsmodule Onderwijslandschap voortgezet onderwijs.

Tijdens een aantal interactieve personeelsbijeenkomsten werd informatie uitgewisseld over diverse thema's. In 2017 kwamen hierin o.a. de certificering, visieontwikkeling en actuele ontwikkelingen aan de orde.

Vrijwilligers

Er is een nieuw vrijwilligersbeleid vastgesteld. Hierin zijn o.a. functieprofielen beschreven. De taak van vrijwilligerscoördinator werd belegd bij de teammanager bibliotheken. Met de vrijwilligers worden gesprekken gevoerd naar aanleiding van het nieuwe beleid.

Arbeidsomstandigheden

Er heeft een onderzoek plaats gevonden op het gebied van Risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E). Waar mogelijk zijn of worden de adviezen uitgevoerd. De taak van preventiemedewerker is belegd bij de manager Facilitair.

Het percentage medewerkers met ziekteverzuim is 2.96 %. Dit was met name een gevolg van enkele langdurig zieke medewerkers.

Ondernemingsraad

Voor de ondernemingsraad was het een verkiezingsjaar. Daarmee is 1 vacature bij de raad weer ingevuld, waardoor de OR weer op de volle sterkte is van 5 personen.

Met de OR werd de voortgang van de diverse ontwikkelingen besproken en is in overleg het vrijwilligersbeleid vastgesteld. De volledige OR heeft een tweedaagse scholing gevolgd.

6.5 Marketing

Enkele acties op het gebied van marketing en communicatie:

- Het programma Mosaïc is aangekocht. Hiermee zijn gegevens over werkgebied te koppelen aan het ledenbestand. Zo kunnen meer gerichte acties gedaan worden.
- Dit jaar vond ook ledenwerving plaats via de participatiewebshop gemeente. Dit is bedoeld voor mensen met een kleine beurs. Langs deze weg werden 105 abonnementen afgesloten.
- Er is een nieuwe website in voorbereiding voor Drentse bibliotheken inclusief Emmen. Deze site gaat in maart 2018 live.
- Bibliotheek Emmen haakte aan bij de provinciale acties rond het Pauperparadijs en het Shakespearetheater in Diever.
- Ook deed Emmen mee aan landelijke campagnes, zoals De Bibliotheek maakt je rijker.
- Er werden meerdere digitale nieuwsbrieven verzonden, vaak gericht op specifieke doelgroepen.

Raad van Toezicht en directeur-bestuurder (31-12-2017)

• Raad van Toezicht	
• Drs. John C. Franssen, voorzitter	Emmen
• Mw. Ineke Hoogland-Foppen,	Klazienaveen
• Dhr. Wim Snippe,	Klazienaveen
• Mw. Aletta Sanders,	Erm
• Mw Yvonne Fuhler,	Emmen
• Mw Gerjanne Hilgen,	Emmen
• Directeur -bestuurder	
• Mw Marchien Brons,	Emmen

Verslag van de Raad van Toezicht

Medio 2017 heeft het toenmalige bestuur van de stichting Openbare Bibliotheken in de gemeente Emmen besloten haar bestuursvorm te wijzigen. Het is een logisch vervolg op de veranderingen die de laatste jaren zijn ingezet.

In 2012 is de visie “OBE in 2022” gepubliceerd. Doel was de positie van de bibliotheek opnieuw te bepalen tegen de achtergrond van de veranderingen in de Emmense samenleving, welke veranderingen de bibliotheek dientengevolge zelf ook doormaakt. Dit leverde een verschuiving van functies op. Het boeken uitlenen werd opnieuw gepositioneerd, maar nu als een onderdeel van de informatiefunctie, die toen is vastgesteld. De verschuiving had tot doel dat de bibliotheek een bijdrage wil leveren aan de (individuele) ontplooiing van de Emmense inwoners. Voor de bevolking moet een bibliotheek een ontmoetingsplek zijn, maar ook een cultuurhuis, een podium voor debat en kunst, een leerhuis, waar gestudeerd wordt en/of van waaruit educatie wordt aangeboden. En waar informatie kan worden gehaald, waaronder boeken, maar ook de digitale informatie. Al dan niet met ondersteuning hoe daarmee om te gaan.

In de onlangs gepubliceerde herziening van de visie uit 2012 is een interessante belangrijke aanvulling te zien.

De lokale functie heeft een herinterpretatie ondergaan. De bibliotheek gaat bij de uitvoering van de functies terug naar diverse gemeenschappen op wijk- en dorpsniveau. De bibliotheek moet in de haarvaten van de samenleving zitten. De vier bibliotheken in de kwadranten van de gemeente gaan een uitvalsbasis vormen voor activiteiten echt op lokaal niveau. Deze verandering vereist ook een andere bedrijfsvoering. Een bedrijfsvoering die ondernemerszin uitstraalt. Ook dit heeft de laatste jaren meer en meer gestalte gekregen. Onder meer door met de Kunstbeweging de organisatie van de Uitmarkt op te pakken.

Bij deze andere vorm van bedrijfsvoering hoort ook een andere wijze van besturing. De directie moet kunnen handelen/ondernemen binnen afgesproken kaders. Het bestuur moet op afstand meedenken, en vooral beoordelen dat er gebeurt wat is afgesproken en waar aanpassingen nodig zijn gezien de ervaringen en ontwikkelingen. Vandaar de omvorming van bestuur naar Raad van Toezicht, de bestuurlijke bijdrage aan de ontwikkeling van de bibliotheek.

De Raad van Toezicht stelt vast dat de afgesproken koers werd gevolgd en dat de organisatie daarop steeds meer wordt ingesteld. Al is het niet altijd even makkelijk, de afspraak dat de omslag met eigen personeel wordt gemaakt lijkt te lukken. En waar mogelijk, door natuurlijk verloop, worden er nieuwe medewerkers aangetrokken om de gewenste veranderingen mee te realiseren. De ontvlechting uit Biblionet heeft er mede toe bijgedragen dat de bibliotheek een steviger financiële positie heeft gekregen om deze veranderingen ook financieel mogelijk te maken.

Waar de bibliotheek in het verleden last had van tegengestelde visies op de Drentse samenwerking met de andere bibliotheken, kan nu worden vastgesteld dat die voorbij zijn en dat er voldoende overeenstemming is om professioneel samen te werken met de bibliotheken Assen, Hoogeveen en Biblionet. Dit leidt er toe dat op deze wijze optimaal gebruik kan worden gemaakt van de provinciale subsidies.

Gelet op het bovenstaande ziet de Raad van Toezicht vol vertrouwen de toekomst tegemoet.

Drs. J.C Franssen, voorzitter Raad van Toezicht.

Formatie

Formatie	31-12-2017		31-12-2016	
	uren per week	aantal personen	uren per week	aantal personen
Formatie Emmen (incl. flexuren)	992.18	50	973.46	49
Gedetacheerde uren extern	65.42	6	65.42	7
W.S.W. / Wajong	100.48	4	100.48	4
<i>sub-totaal</i>	<i>1.158.48</i>	<i>56*</i>	<i>1.140.16</i>	<i>56</i>
Vrijwilligers	232.50**	76	255.30**	80
Totaal	1.391.38	132	1.395.46	136

* 4 medewerkers zijn deels gedetacheerd waardoor het totaal aantal personen op 56 komt i.p.v. 60.
het aantal personen is incl. medewerkers met o-uren contracten. (m.n. scholieren)

** excl. vrijwilligers redactie 50+, leesgroepen, taalvrijwilligers.

De formatie betaald is gegroeid met 18.32 uur

De formatie vrijwilligers is afgenomen met 22.4 uur

Bedrijfsresultaten - gebruik

	bezoek	volgers	bezoek	activiteiten op het gebied van:									
	websites	FB/Twitter	bibliotheken	leesbevordering en literatuur		educatie en ontwikkeling		kunst en cultuur		ontmoeting en debat		kennis en informatie	
				volw.	jeugd	volw.	jeugd	volw.	jeugd	volw.	jeugd	volw.	jeugd
Emmen - De Stad													
.. Emmen - Centrum	77.539	2.767	169.251	6	155	9	42	15	6	21	0	14	0
.. Emmen - Emmerhout	459	70	- *										
Emmen - De Monden													
.. Emmer-Compasuum	3.796	155	21.369	0	48	60	6	1	7	40	8	4	0
Emmen - De Blokken													
.. Klazienaveen	12.224	610	57.569	2	106	41	52	9	8	15	0	2	4
Emmen - De Velden													
.. Nieuw-Amsterdam	4.033	111	23.494	2	58	4	5	4	5	15	0	1	0
.. Erica				0	9	0	0	0	1	0	0	0	0
.. Schoonebeek				0	6	0	0	0	1	0	0	0	0
Emmen													
.. Postbus 50+	1.359												
.. Biblio bussen	497		111.556	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2017	99.907 ***	3.713	383.239 **	10	382	114	105	29	28	91	8	21	4
Totaal 2016	113.813 ***	2.830	381.092 **	14	239	47	199	27	81	1	0	25	0

* geen telling meer i.v.m. verhuizing naar het Kindcentrum

** exclusief Emmerhout en servicepunten

*** een deel van het websitebezoek gaat via www.bibliotheekendrenthe.nl

Bezoekers

2016 exclusief Emmerhout 375.798

2017 exclusief Emmerhout 383.239

Groei 7.441 = 1,98%

Bedrijfsresultaten - leden

	jeugd t/m 12 jaar	jeugd 13-18 jaar	Basis	Groot	Proef	Maand	E-book	School	Gast lener	Gratis	Totaal 2017	Totaal 2016
Emmen - De Stad												
..Centrum	6.790	1.970	2.910	884	28	4	19	37	23	124	12.789	12.196
..Emmerhout	299	219	22	3	0	0	0	4	0	5	552	577
Emmen - De Monden												
..Emmer Compascuum	609	445	220	37	1	0	0	6	0	14	1.332	1.347
Emmen - De Blokken												
..Klazienaveen	1.559	1.227	588	265	5	0	4	4	0	32	3.684	3.699
Emmen - De Velden												
..Nieuw-Amsterdam	846	594	228	55	0	0	0	3	0	17	1.743	1.786
..Servicepunt Erica	198	363	149	23	0	0	0	3	0	9	745	873
..Servicepunt Schoonebeek	349	388	166	28	0	0	0	11	0	8	950	1.041
Bibliobussen	1.167	3.077	225	24	0	0	0	13	0	20	4.526	4.976
..Educatieve dienst										67	67	76
..Onderbouw										76	76	60
Totaal	11.817	8.283	4.508	1.319	34	4	23	81	23	372	26.464	26.631
<i>Totaal 2016</i>	<i>11.684</i>	<i>8.308</i>	<i>4.798</i>	<i>1.307</i>	<i>73</i>	<i>10</i>	<i>12</i>	<i>77</i>	<i>18</i>	<i>362</i>		<i>26.649</i>

*Gratis = instellingen en personeel

Bedrijfsresultaten - collectie

	Romans	Jeugd- boeken	Infor- matief jeugd	Infor- matief volw.	Tijd- schriften	Cd's	Muziek- dvd	Blad- muziek	Dvd's	Overige	Totaal 2017	Totaal 2016
Emmen - De Stad												
..Centrum	18.743	9.550	3.095	16.667	1.710	10.928	950		56	4.285	989	66.973
..Emmerhout	3	2.928	830	1	274	0	0		0	0	22	4.058
Emmen - De Monden												
..Emmer-Compascuum	3.082	4.206	675	1.068	603	2	1		0	62	61	9.760
Emmen - De Blokken												
..Klazienaveen	6.292	7.802	2.385	2.529	1.431	13	2		0	261	395	21.110
Emmen - De Velden												
..Nieuw-Amsterdam	3.115	5.014	895	778	591	2	0		0	42	45	10.482
..Servicepunt Erica	64	0	0	4	0	0	0		0	0	1	69
..Servicepunt Schoonebeek	893	54	0	11	4	0	0		0	5	5	972
Emmen												
..Bibliobussen	1.135	12.558	4.926	42	1.478	0	0		0	123	73	20.335
..Educatieve dienst	0	15.588	4.425	0	0	3	0		0	67	157	20.240
..Onderbouw		10.062	559	0	0	2	0		0	5	568	11.196
..Mediamagazijn	6.069	2	0	27	0	0	0		0	0	0	6.098
Totaal 2017	39.396	67.764	17.790	21.127	6.091	10.950	953		56	4.850	2.316	171.293
<i>Totaal 2016</i>	<i>42.889</i>	<i>68.856</i>	<i>18.157</i>	<i>21.981</i>	<i>5.783</i>	<i>11.243</i>	<i>1.003</i>	<i>2.092</i>	<i>5.107</i>	<i>2.642</i>		<i>179.753</i>

Bedrijfsresultaten - uitleningen

	Romans	Jeugd- boeken	Infor- matief volw.	Infor- matief jeugd	Tijd- schriften	Cd's	Muziek- dvd	Blad- muziek	Dvd's	E-books	Overige	Totaal 2017	Totaal 2016
Emmen - De Stad													
..Centrum	117.311	55.792	41.612	9.058	13.101	9.803	892	1.714	15.631		2.350	267.264	278.676
..Emmerhout	1.715	11.890	119	3.083	1.018	29		24	90		16	17.984	16.294
..Servicepunt Meerstede	1.388		4								70	1.462	1.513
..Servicepunt Marke	570		3								573	756	
..Servicepunt Julianaflat	274										10	284	542
Emmen - De Monden													
..Emmer-Compascuum	9.866	11.983	1.953	1.242	3.649	565	9	1	178		92	29.538	29.739
Emmen - De Blokken													
..Klazienaveen	39.562	36.804	8.131	5.595	9.182	310	33	25	2.178		266	102.086	106.185
Emmen - De Velden													
..Nieuw-Amsterdam	14.171	19.975	2.210	2.511	3.470	225	13	1	517		107	43.200	43.344
..Servicepunt Schoonebeek *	189	25	10	3	9	2			1			239	
Emmen										16.943		16.943	16.030
..Bibliobus volw. en jeugd	12.902	58.631	1.662	16.884	8.764	134	12	3	2.239		297	101.528	107.434
..Bibliobus jeugd	725	48.032	286	17.791	9.053	8	3	3	1.228		256	77.385	79.058
..Educatieve dienst	1	30.726	11	5.501	3	9			94		267	36.612	40.161
..Onderbouw		54.312		1.795					3		149	56.259	63.644
Totaal	198.674	328.170	56.001	63.463	48.249	11.085	962	1.771	22.159	16.943	3.880	751.357	783.376
<i>Totaal 2016</i>	<i>211.671</i>	<i>335.460</i>	<i>126.892</i>		<i>50.118</i>	<i>10.206</i>	<i>1.068</i>	<i>673</i>	<i>24.788</i>	<i>16.030</i>	<i>6.470</i>		<i>783.376</i>

De totaalcijfers zijn exclusief de uitleningen aan de Drentse bibliotheken: 28.152 (waarvan 9.071 cd's / dvd's)

In de cijfers verwerkt zijn de exemplaren van andere Drentse bibliotheken die in de gemeente Emmen werden uitgeleend: 24.341

* geopend in oktober '17

